

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119202877
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2119202877.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. P. S., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnená v P., B. XX, W., v konaní zastúpená procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny I., dieťa rodičov: matka - V. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I., a otec - V. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/X, I., t.č. B. XX, I., za účasti poručníka: Mesto Trnava, IČO: 00 313 114, Hlavná 1, Trnava, o vyslovenie osvojiteľnosti, pozbavenie rodičov rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

- I. Súd v y s l o v u j e osvojiteľnosť maloletej K. P. S., narodenej dňa XX.XX.XXXX.
- II. Súd p o z b a v u j e matku a otca maloletej výkonu rodičovských práv a povinností.
- III. Súd u s t a n o v u j e maloletej za poručníka Mesto I., ktoré je povinné zabezpečovať výchovu maloletej, zastupovať maloletú a spravovať jej majetok.
- IV. Poručník je p o v i n n ý predkladať súdu dva krát ročne, k 30.6. a k 31.12. každého roka, správu o osobe maloletej a správu o nakladaní s majetkom maloletej.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 06.04.2019 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny I. na vyslovenie osvojiteľnosti maloletej, pozbavenie rodičov rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka maloletej.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že matka dňa XX.XX.XXXX porodila svoje štvrté dieťa, v chatovej oblasti na adrese W., O.. Následne bola privolaná RZP, ktorá matku a dieťa previezla do nemocnice. Matka bola prijatá do T. S. dňa XX.XX.XXXX o XX,XX hod., ale na druhý deň - cca o XX,XX hod. z nemocnice ušla. Nemocnica skutočnosť nahlásila i na políciu, avšak matku sa nájsť nepodarilo a od tohto času sa matka o dieťa v nemocnici nezaujímal. Maloleté dieťa bolo prijaté na neonatologickú kliniku intenzívnej medicíny K. O., kvôli svojmu zlému zdravotnému stavu. Vzhľadom na neznámu anamnézu bolo u dieťaťa realizované toxikologické vyšetrenie moču. V skriningu moču na drogy bola u dieťaťa preukázaná pozitivita opiátov. Postupne sa u dieťaťa zvyraznili príznaky abstinenčného syndrómu. Po narodení bola u dieťaťa z dôvodu vrodenej infekcie potrebná ATB liečba. Matka je dlhodobou závislá od drog, žije v nevhodných podmienkach v O. v tzv. „V.“. Maloletá bol uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 17P/2/2019-10 zo dňa 07.01.2019, právoplatným dňa 12.02.2019, neodkladným opatrením zverená do starostlivosti P.. Toho času ešte nie je zdravotný stav maloletej úplne doriešený (je potrebné kontrolné vyšetrenie na potvrdenie, resp. vylúčenie hepatitídy u dieťaťa a možnej poruchy sluchu). Matka je vydatá,

dlhodobo však s manželom nežije. Manžel, ktorý je uvedený i na rodnom liste maloletej, sa vyjadril, že so svojou manželkou dlhodobo nežije, nemá záujem vychovávať toto dieťa, nakoľko ho k nemu nič nepúta. Dňa XX.XX.XXXX podpísal privolenie na jeho osvojenie. Dňa XX.XX.XXXX P. v W., B. č. XX, W., zaslalo navrhovateľovi oznámenie, v ktorom ho informovali, že rodičia maloletej ani nikto iný z rodiny sa o dieťa od jeho umiestnenia v D.. žiadnym spôsobom nezaujíma.

3. Procesný opatrovník v konaní ďalej uviedol, že zdravotný stav maloletej je aktuálne dobrý, pričom sa čaká ešte na vyšetrenie v infektologickej ambulancii ohľadom toho, či dieťa má hepatitídu typu C, ale aj v prípade, že by bolo maloletej diagnostikované uvedené ochorenie, i vtedy je možnosť maloletej osvojiť.

4. Mesto I. uviedlo, že súhlasí s ustanovením za poručníka maloletej, ako aj s vyslovením osvojitelnosti nad maloletou.

5. Otec uviedol, že s návrhom v celom rozsahu súhlasí.

6. Matke bol návrh doručený oznámením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu, k tomuto sa nevyjadrila.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie Hodnotiacou správou zo dňa 02.04.2019, Privolením na osvojenie dieťaťa zo dňa 03.01.2019, obsahom pripojeného spisu sp.zn. 17P/2/2019 - z neho rodným listom a uznesením č.l. 10 a obsahom pripojeného spisu sp.zn. 20P/1/2019 - z neho uznesením č.l. 17, ako aj výsluchom otca, keď pojednával v neprítomnosti matky, ktorá mala predvolanie doručené na č.l. 16, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

8. Maloletá sa narodila matke závislej od drog v chatovej oblasti, pričom po prijatí do nemocnice matka na druhý deň ušla a o maloleté dieťa v nemocnici sa nezaujíkala. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 17P/2/2019-10 zo dňa 07.01.2019 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti P. W. a uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 20P/1/2019-17 zo dňa 11.02.2019 bolo určené meno maloletej. V konaní sa súdu nepodarilo zistiť pobyt matky, a to napriek rozsiahlemu zisťovaniu, pričom matka sa o maloleť nezaujíkala a nezaujíkala ani po umiestnení do zariadenia. Manžel matky, zapísaný v rodnom liste ako otec maloletej, uvádza, že nie je biologickým otcom maloletej, pričom podpísal Privolenie na osvojenie dieťaťa dňa XX.XX.XXXX, teda dal súhlas na osvojenie maloletej vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Nikto z rodiny, ani iná osoba, sa o maloleť od jej umiestnenia v P.. žiadnym spôsobom nezaujíma. Maloletá je toho času zdravá, budú vykonané vyšetrenia na Z.

9. Podľa § 101 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

10. Podľa § 102 ods. 1 písm. b) a d) ZR, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak
b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

11. Podľa § 102 ods. 2 ZR, osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. d) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

12. Podľa § 102 ods. 4 ZR, o splnení podmienok osvojitelnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

13. Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

14. Podľa § 138 ods. 1 a 4 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia. (1) Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom. (4)

15. Podľa § 38 ods. 4 ZR, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

16. Podľa § 39 ods. 1, 2 a 4 ZR, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič. (1) Ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka. (2) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká. (4)

17. Podľa § 56 ods. 1 až 3 ZR, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. (1) Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. (2) Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje. (3)

18. Podľa § 57 ods. 3 ZR, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu. (3)

19. Podľa § 58 ods. 1 až 7 ZR, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. (1) Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. (2) Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. (3) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. (4) Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. (5) Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. (6) Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť. (7)

20. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú splnené podmienky pre vyslovenie osvojiteľnosti maloletej. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že matka počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa záujem žiadnym spôsobom, pričom jej v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka (§ 102 ods. 1 písm. b) ZR) a otec dal súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom (§ 102 ods. 1 písm. d) ZR). Z uvedených dôvodov boli splnené podmienky pre vyslovenie osvojiteľnosti maloletej vo výroku I. rozsudku, čo znamená, že na prípadné osvojenie maloletej nebude potrebný súhlas rodičov maloletého dieťaťa.

21. Rodičia maloletej odo dňa jej narodenia až doposiaľ neprejavujú o maloletú vôbec žiaden záujem, nestarajú sa o ňu, nevychovávali ju, riadne ju neživia, t.j. nezaujímajú sa o uspokojovanie potrieb maloletej, a teda vôbec si neplnia rodičovské povinnosti. Vzhľadom k tomu, že matka a otec dlhodobo hrubým spôsobom zanedbávajú svoje rodičovské povinnosti, rozhodol súd v zmysle § 38 ods. 4 ZR o pozbavení matky a otca maloletej výkonu ich rodičovských práv a povinností vo výroku II. rozsudku.

22. Z dôvodu, že súd rozhodol o pozbavení rodičov výkonu ich rodičovských práv a povinností, ustanovil maloletej vo výroku III. rozsudku v súlade s § 39 ods. 2 ZR a § 56 ods. 1 ZR poručníka, a to Mesto I., ktoré s ustanovením za poručníka vyslovilo na pojednávaní súhlas. V zmysle § 58 ods. 1 ZR uložil súd poručníkovi vo výroku IV. rozsudku povinnosť predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati.

23. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, avšak odvolanie podané otcom, procesným opatrovníkom a poručníkom by nebolo právne účinné, nakoľko títo sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.